

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

| Transformace uhelných regionů |

| Příprava EU na COP 24 |

| Pracovní program Komise 2019 |

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

Evropská komise v říjnu přijala nový pracovní plán na příští rok 2019. V energetice se zaměří na nedostatečný pokrok při naplňování závazku Pařížské dohody, protože navýšení cílů pro energetickou účinnost a obnovitelné zdroje představuje trajektorii, kdy emise klesnou do roku 2050 o cca 60 %, ale nezajistí dostatečný pokrok pro cíl omezení nárůstu teploty. Ještě před prosincovou klimatickou konferencí v Katovicích proto představí jednak reflexní dokument k udržitelnosti Evropy do roku 2030 a jednak strategii pro dlouhodobé snižování emisí skleníkových plynů. Cíle pro rok 2030 a závazky z Pařížské dohody si vyžádají objemné transformační investice veřejného a soukromého sektoru. Brusel tak usilovně hledá možnosti, jak ročně vygenerovat potřebných 180 mld. eur, které Komise avizovala v květnu při **vydání návrhů** k udržitelným financím. V Evropském parlamentu v říjnu Hospodářský a měnový výbor projednával pozměňovací návrhy. Zpravodaj k nařízení o zveřejňování informací ohledně udržitelných investic a rizik týkajících se udržitelnosti požaduje, aby se vztahovalo nejenom na udržitelné investice, ale také na finanční produkty. Zpravodajka k nařízení o referenčních hodnotách pro nízkouhlíkové investice a investice s pozitivním uhlíkovým dopadem požaduje, aby poskytovatelé indexů zajistili do roku 2022 jejich kompatibilitu se závazky Pařížské dohody a uváděli ve standardizované podobě, jaký je jejich klimatický vliv a jak jsou Pařížské dohodě přizpůsobeny. Technická expertní skupina pro udržitelné finance zveřejnila **plán konzultací**. K **udržitelným financím** a taxonomii a indexům se v říjnu vyjádřil i Evropský hospodářský a sociální výbor. Začátkem nového roku se také otevře debata o novém institucionálním rámci pro energetickou a klimatickou politiku do roku 2025. Více k pracovnímu plánu Komise a jednotlivým krokům ke COP24 najdete na následujících stránkách.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měšic | Zuzana Mjartanová | Tomáš Pirkl |
Jan Prášil |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Free-images.com.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Transformace
uhelných regionů

Emisní normy
pro nová vozidla

TRANSFORMACE UHELNÝCH REGIONŮ

Evropská komise je flexibilní, co se týká přesunu finančních prostředků EU, které jsou k dispozici v rámci současného rozpočtu EU tak, aby pomohly uhlým regionům, které jsou v procesu transformace, potvrdil začátkem října místopředseda Evropské komise a komisař pro energetickou unii Maroš Šefčovič u příležitosti Evropského týdne regionů a měst.

Ve svém projevu v panelu Energetická unie v pohybu – kohezní politika podporující uhlé regiony v transformaci Šefčovič připomněl **vytvoření platformy pro uhlé regiony** v loňském roce, která má za cíl usnadnit rozvoj dlouhodobých strategií v uhlých regionech, podpořit nové projekty a optimalizovat využívání současných i budoucích fondů EU, to vše se záměrem zahájit proces transfor-

mace uhlých regionů a reagovat na environmentální a sociální výzvy. Jenom v elektrárnách a dolech uhlý sektor v EU zaměstnává zhruba 240 000 pracovníků.

Podle **odhadu** společného výzkumného střediska (JRC) dojde v EU do roku 2030 k uzavření dvou třetin uhlých elektráren a v důsledku toho ke zrušení 160 000 pracovních míst. Přitom naléhavost problému klimatických změn je palčivá a potřeba hledat řešení je aktuální.

Šefčovič připomněl, že ze současného rozpočtu jsou podporovány projekty na zlepšení kvality ovzduší, sanaci a rekultivaci pozemků dotčených těžbou, modernizaci energetických systémů a projektů energetické účinnosti, či rekvalifikaci, a to jak prostřednictvím strukturálních fondů, tak programu LIFE, či Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF). Podoba příštího víceletého finančního rámce je v současnosti předmětem jednání v evropských institucích (více viz **článek Příprava EU na COP 24**). Připomněl také spolupráci s mezinárodními investory. V září 2018 Komise **zahájila** partnerství s Bloomberg Philanthropies s cílem podpořit investice do níz-

kouhlíkových technologií a využít příležitosti přechodu na čistou energii pro vytváření nových pracovních míst.

V rámci platformy pro uhlé regiony je nyní zapojeno 7 členských zemí: Česká republika, Německo, Polsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Španělsko. Jednotlivé regiony mají různý přístup k transformaci. Některé se rozhodly vyřadit uhlí z energetického mixu a projít procesem ekonomické diverzifikace, jiné volí cestu investic do moderních uhlých technologií a ekologických inovací. Nicméně všem jde především o udržení zaměstnanosti a ekonomického růstu v regionech, které jsou postižené ztrátou konkurenceschopnosti uhlého sektoru. Členské země s vyšší závislostí na uhlí zdůrazňují, že příliš rychlé či chybně nastavené vyřazování uhlí z energetického mixu by mohlo způsobit hospodářské problémy. Jednou z motivací pro založení platformy bylo vytvoření příležitosti pro sdílení zkušeností dotčených regionů. Příští, již třetí, pracovní setkání se uskuteční ve dnech 5. – 6. listopadu.

Více viz také monotematický **Bulletin**.

Transformace
uhelných regionůEmisní normy
pro nová vozidla

EMISNÍ NORMY PRO NOVÁ VOZIDLA

Jednání o **návrhu nařízení, kterým se stanoví výkonnostní emisní normy pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla, vstupuje do závěrečné fáze.**

Evropský parlament i Rada mají ambicióznější přístup k nastavení emisních norem pro evropský vozový park, než ve svém návrhu předložila Evropská komise. Ta v rámci balíčku čisté mobility v listopadu 2017 předložila návrh, který pro osobní automobily a pro lehká užitková vozidla, která budou vyráběna v roce 2030, požaduje snížení emisí CO₂ o 30 % (ve srovnání s cíli pro rok 2021). Zároveň jako střednědobý cíl pro rok 2025 navrhuje 15% snížení emisí CO₂.

Europoslanci na plenárním zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku dne 3. října podpořili přísnější emisní normy. Pro osobní automobily i pro lehká užitková vozidla, která

budou vyráběna v roce 2030, požadují 40% snížení emisí CO₂. V souvislosti se střednědobým cílem do roku 2025 hlasovali pro 20% snížení emisí CO₂. Pro zprávu hlasovalo 389 europoslanců, 289 bylo proti a 41 se jich hlasování zdrželo.

Ministři životního prostředí schválili společnou pozici Rady na **jednání** dne 9. října. Kompromisní dohoda stanoví do roku 2030 pro osobní automobily 35% snížení emisí CO₂ a pro lehká užitková vozidla se drží návrhu Komise, tj. 30% snížení emisí CO₂. Také pro střednědobý cíl do roku 2025 se stanovisko členských států shoduje s návrhem Komise, tj. 15% snížení emisí

CO₂ pro osobní i pro lehká užitková vozidla. Během vyjednávání byly postoje jednotlivých členských států značně rozdílné. Zatímco ambicí některých členských států vč. Švédska, Nizozemí a Velké Británie bylo jít nad 40% cíl, který navrhuje Evropský parlament, skupina zemí ze střední Evropy spolu s Německem prosazovala pozici, která se držela 30% návrhu Komise. Dohoda v rámci Rady na 35 % je výsledkem kompromisu, který byl dosažen pod rakouským předsednictvím.

Nyní je na řadě vyjednávání v rámci triologu. První setkání zástupců Evropského parlamentu, Rady a Komise proběhlo ve středu 10. října. Další jsou předběžně plánovaná na 13. listopad a 4. prosince.

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[FAQ](#)[KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ](#)

Příprava EU na COP 24

Zvláštní zpráva IPCC
ohledně globálního
oteplení

Zelený klimatický fond

PŘÍPRAVA EU NA COP 24

Evropská rada potvrdila závěry ministerské Rady ohledně přípravy na konferenci OSN o změně klimatu (COP24), která se bude konat v prosinci v Katovicích. Evropský parlament přijal rezoluci, ve které požaduje navýšení klimatického cíle snižování emisí do roku 2030. Evropské instituce se ve svých stanoviscích opírají o **zvláštní zprávu** Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC).

Ministři životního prostředí EU přijali dne 9. října **společné stanovisko** pro jednání ohledně plnění Pařížské dohody na konferenci COP24, která se bude konat ve dnech 2. až 14. prosince 2018. Zástupci členských zemí zdůraznili, že výsledkem tzv. Talanoa dialogu by mělo být spravedlivé a přiměřené rozdělení národních příspěvků (NDC). Konstatovali, že podkladem pro dialog zaměřený na naplnění cílů z Pařížské dohody jsou i nadále vědecké poznatky, včetně začátkem října zveřejněné zvláštní **zprávy** IPCC. Ministři zá-

roveň potvrdili, že EU je připravena komunikovat nebo aktualizovat do roku 2020 svůj příspěvek NDC s přihlédnutím ke kolektivnímu úsilí, které by vedlo k dosažení cílů Pařížské dohody.

Poslanci Evropského parlamentu zaujali v této souvislosti důraznější stanovisko. Na plenárním zasedání ve Štrasburku dne 25. října přijali **usnesení**, ve kterém pro EU navrhuje navýšení klimatického cíle snižování emisí do roku 2030 na 55 % (oproti současným 40 % ve srovnání s rokem 1990). S odkazem na zvláštní zprávu IPCC apelují na naplnění ambicióznějšího cíle v rámci Pařížské dohody, tj. udržení nárůstu teploty o 1,5 %, což by vyžadovalo, aby nejpozději do roku 2050 svět dosáhl nulových emisí skleníkových plynů. Vybízí Komisi, aby ve svém návrhu dlouhodobé strategie pro snižování emisí stanovila konkrétní cíle pro všechna odvětví a zároveň průběžné cíle pro roky 2035, 2040 a 2045.

Usnesení dále zdůrazňuje, že rozpočet EU by měl být v souladu s mezinárodními závazky a proto požaduje navýšení výdajů v oblasti

klimatu v rámci příštího dlouhodobého finančního rámce z 20 % na 30 %. V souvislosti se současným rozpočtem konstatuje, že cíl vyhradit 20 % na opatření v oblasti klimatu nebude pravděpodobně dosažen a vyzývá k přijetí opravných kroků.

V neposlední řadě europoslanci požadují vytvoření automatického mechanismu EU pro veřejné finance, který by zajistil podporu plnění podílu EU, pokud jde o mezinárodní finanční cíl z Pařížské dohody ve výši 100 miliard dolarů. Rezoluce byla přijatá poměrem hlasů 229 pro, 145 proti a 14 europoslanců se hlasování zdrželo.

Evropská komise ve svém pracovním plánu (CWP 2019) zveřejněném 23. října potvrdila, že předloží dlouhodobou strategii EU pro snižování emisí ještě před zahájením COP24, přičemž při jeho přípravě důsledně vychází ze zvláštní zprávy IPCC, která konstatuje, že udržení nárůstu teploty o 1,5 °C vyžaduje, aby svět do roku 2050 dosáhl nulových emisí.

Příprava EU na COP 24

Zvláštní zpráva IPCC
ohledně globálního
oteplení

Zelený klimatický fond

ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVA IPCC OHLEDNĚ GLOBÁLNÍHO OTEPLOVÁNÍ

Udržení nárůstu globální průměrné teploty pod hranici 2 °C, resp. co nejvíce se přiblížit hodnotě 1,5 °C, bude vyžadovat „rychlou a dalekosáhlou“ transformaci všech dotčených sektorů, včetně průmyslu, energetického sektoru, dopravy, zemědělství, sektoru budov, nakládání s odpady a využívání půdy a lesnictví. To je jedním ze zjištění **zvláštní zprávy** Mezinárodního panelu pro změny klimatu (IPCC), která byla zveřejněna 8. října 2018.

Zkrácenou verzi zprávy schválili zástupci všech **195 vlád**, které jsou stranami Pařížské dohody. Vypracování zvláštní zprávy, která vyhodnocuje možnost dosažení cíle stanoveného Pařížskou dohodou, zadali panelu IPCC účastníci Rámcové úmluvy OSN na konferenci COP21 v Paříži v prosinci 2015. Na jejím vypracování se podílelo 91 autorů a recenzentů ze 40 zemí, přičemž obsahuje tisíce vědeckých odkazů a speciálních příspěvků

expertů a bude tak zásadním odborným příspěvkem na konferenci COP24 v polských Katovicích.

Jedním z klíčových sdělení zprávy je, že již dnes čelíme důsledkům globálního oteplování o 1 °C ve srovnání s průměrem z předindustriálního období, které se projevují

klimatickými změnami. Patří mezi ně extrémní výkyvy počasí, zvyšující se hladina moře, či tající ledovce.

Zpráva poukazuje na řadu dopadů klimatických změn, kterým je možné do budoucna předejít, pokud se podaří naplnit ambicióznější limit z Pařížské dohody, tj. udržet nárůst průměrné teploty o 1,5 °C (oproti nárůstu o 2 °C). Například do roku 2100 by zvýšení hladiny světových moří mohlo být o 10 cm nižší a množství korálových útesů by kleslo o 70 – 90 procent ve srovnání s úplným zánikem. Experti upozorňují, že dosažení cíle stanoveného Pařížskou dohodou bude vyžadovat snížení emisí CO₂ přibližně o 45 % do roku 2030 ve srovnání s úrovní v roce 2010. A do roku 2050 by svět měl dosáhnout nulových emisí, což znamená, že množství vypouštěných emisí CO₂ by nesmělo převyšovat množství, které bude absorbováno (např. opětovným zalesňováním).

Příprava EU na COP 24

Zvláštní zpráva IPCC
ohledně globálního
oteplování

Zelený klimatický fond

ZELENÝ KLIMATICKÝ FOND

Ve třetím říjnovém týdnu proběhla schůze představenstva **Zeleného klimatického fondu OSN, finančního mechanismu vytvořeného s cílem pomoci rozvojovým zemím s adaptací na klimatické změny a zmírnění jejich dopadů. Členové rady rozhodli o auditu činnosti a výkonnosti fondu nezávislým orgánem.**

Rada fondu schválila finanční podporu z prostředků Zeleného klimatického fondu pro 19 projektů v oblasti klimatu ve výši přesahující 1 miliardu dolarů. Při započtení spolufinancování těchto projektů dosáhnou investice v rozvojových zemích 4,2 miliard dolarů. Zelený klimatický fond v současnosti spravuje 93 projektů, které jsou fondem spolufinancovány částkou 4,6 miliard dolarů.

Schůze představenstva také schválila žádosti 16 nových akreditovaných subjektů, tj. part-

nerských organizací, které projekty fondu realizují. Jejich celkový počet tak narostl na 75 akreditovaných subjektů s různorodou charakteristikou. Pokud splní předepsané standardy, mohou se akreditovat soukromé i veřejné subjekty, nevládní, národní, regionální, či mezinárodní organizace. Jejich úkolem je realizovat projekty fondu, vč. provedení návrhu, managementu a monitoringu projektů. Rozvojové země mohou mít přístup k finančním zdrojům prostřednictvím více různých akreditovaných subjektů.

V návaznosti na červencovou rezignaci předsedy Zeleného klimatického fondu přijala rada několik rozhodnutí ohledně dalšího fungování fondu. Schválila provedení kroků nezbytných k zahájení výběrového řízení na pozici výkonného ředitele fondu, dále jmenovala Javiera Manzanareseho jako dočasnýho výkonného ředitele. A v neposlední řadě také jmenovala Světovou banku jako správce fondu a rozhodla o auditu jeho činnosti a výkonnosti, který bude proveden nezávislým orgánem. V rámci závazků z Pařížské dohody je nyní realizováno 39 projektů, které Zelený klimatický fond podpoří částkou 1,6 miliard dolarů.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Spojenectví
s Breakthrough
Energy

Rozdělení
německo-rakouské
obchodní zóny

SPOJENECTVÍ S BREAKTHROUGH ENERGY

Se záměrem zřízení investičního fondu Breakthrough Energy Europe v hodnotě 100 milionů eur podepsala Evropská komise dne 17. října memorandum o porozumění s organizací Breakthrough Energy, v jejímž čele stojí Bill Gates.

Fond Breakthrough Energy Europe (BEE) by měl evropským podnikům pomáhat s vývojem radikálně nových technologií na výrobu čisté energie a následně s jejich uváděním na trh. Ke spuštění programu, který bude zaměřen na snižování emisí skleníkových plynů a podporu energetické účinnosti v oblastech jako je doprava, zemědělství, výroba či energetická spotřeba budov, by mělo dojít v roce 2019.

Polovinu prostředků věnuje organizace Breakthrough Energy a druhá polovina půjde z InnovFin, z finančních nástrojů pro sdílení rizika, které jsou financovány ze současného programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020.

Tato iniciativa je součástí úsilí dostat závazkům Pařížské dohody, snižovat emise skleníkových plynů a podporovat energetickou účinnost.

Spojení
s Breakthrough
Energy

Rozdělení
německo-rakouské
obchodní zóny

ROZDĚLENÍ

NĚMECKO-RAKOUSKÉ

OBCHODNÍ ZÓNY

S platností od 1. října 2018 se elektřina na denních trzích již neobchoduje v rámci jednotné německo-rakouské zóny. Zavedení povinnosti alokovat přeshraniční kapacitu na německo-rakouské hranici je završením téměř dvouletého procesu rozdělení společné zóny, a ukončuje její 15letou existenci.

O rozdělení zóny rozhodl 28. října 2016 německý regulační orgán pro oblast energetiky a sítí (Bundesnetzagentur). Rozhodnutí předcházel názor Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) ze září 2015, který na žádost Polska označil německo-rakouské propojení za kapacitně dlouhodobě nepostačující a potvrdil tak existenci strukturálního úzkého hrdla.

Jako hlavní důvod rozhodnutí regulátora byl uveden vzrůst počtu obchodů na společné

hranici, který neodrážel fyzické možnosti sítě. Toto pak způsobovalo nárůst potřeby nápravných opatření typu redispatche, ale i přetoky do sousedních sítí Polska a Česka. Rozhodnutí bylo v té době vnímáno negativně zejména z rakouské strany, která ho vnímala jako arbitrážní rozhodnutí Německa bez toho, aby byla jakkoliv konzultována.

V listopadu 2016 pak rozhodnutí ACER č. 6/2016 o určení regionů pro koordinovaný výpočet přeshraničních kapacit „formálně potvrdilo“ názor německého regulátora. ACER určil, že proces alokace přeshraničních kapacit musí být aplikován i na německo-rakouskou hranici. Toto de facto znamenalo povinnost rozdělit společnou zónu a obchodovat v obou státech odděleně. Rakouská strana se proti tomuto rozhodnutí ohradila nejprve u odvolacího orgánu ACER, a pak i u Evropského soudního dvora, který tuto žalobu zamítnul.

Původním termínem pro zavedení přidělování přeshraničních kapacit na DE-AT profilu byl 3. červenec 2018, s ohledem na nutnost vyjasnit technické řešení pak bylo v květnu

2017 rozhodnuto o datu 1. října 2018.

Maximální obchodovatelná kapacita na hranici je 4,9 GW. Cena v rakouské obchodní zóně vzrostla, rozdíl mezi rakouskou a německou cenou v průměru dosahuje kolem 10 eur/MWh a v několika hodinách dokonce dosáhl přes 40 eur. Podle očekávání expertů by se průměrný roční rozdíl měl pohybovat v hodnotách 2 až 3 eura/MWh.

Na potvrzení předpokládaného snížení množství nápravných opatření uvnitř Německa, ale i v sousedních zemích si budeme muset počkat déle.

Soudní spor týkající se otázek změny klimatu

SODNÍ SPOR TÝKAJÍCÍ SE OTÁZEK ZMĚNY KLIMATU

Na základě rozhodnutí Haagského odvolacího soudu je nizozemská vláda povinna přijmout účinná opatření, která zajistí snížení emisí skleníkových plynů o 25 % do roku 2020 (oproti úrovni v roce 1990). Rozhodnutím ze dne 9. října 2018 odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně z června 2015.

Soudní spor, který je známý jako **Urgenda Climate case**, je prvním sporem, ve kterém občané povolali svoji vládu k odpovědnosti v otázkách, které se týkají změn klimatu, a soud s právní závazností rozhodl, že stát

musí přijmout účinná preventivní opatření. Nizozemská nevládní organizace Urgenda, která v tomto případě zastupuje 886 nizozemských občanů, podala žalobu na nizozemskou vládu s požadavkem, aby přijala přísnější opatření, která by přispěla k omezení klimatických změn.

Soud prvního stupně zjistil, že současný 17% cíl pro snižování emisí skleníkových plynů je nedostatečný s ohledem na spravedlivé rozdělení závazků pro naplnění klimatických cílů OSN. Soud dospěl k závěru, že stát má povinnost přijmout opatření ke zmírnění klimatických změn, a to z důvodu „závažnosti důsledků klimatických změn a rizik, které tyto změny přinášejí“. Soud prvního stupně neurčil, jak by vláda měla svůj mandát naplnit, ale předložil několik návrhů, včetně obchodování s emisními povolenkami či daňových opatření.

Nizozemská vláda v září 2015 podala odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, které obsahovalo 29 odvolacích důvodů. V odvolání zpochybnila pravomoc soudu rozhodovat v této oblasti a ukládat státu „povinnost péče“ ve vztahu k občanům. Zároveň oznámila, že

s okamžitou platností přijme opatření, která přispějí k omezení klimatických změn, a to nejenom proto, že rozhodnutí podat odvolání nemá odkladný účinek na rozhodnutí soudu prvního stupně, ale zejména proto, že výše klimatických cílů není jedním z odvolacích důvodů.

Haagský odvolací soud potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně a došel k závěru, že nizozemská vláda jednala protiprávně, tedy v rozporu s „povinností péče“ podle čl. 2 a čl. 8 **Evropské úmluvy o lidských právech** (EÚLP), když nekonala s cílem zajistit snížení emisí skleníkových plynů minimálně o 25 % do konce roku 2020. Odvolací soud tak potvrdil, že nizozemská vláda má zákonnou povinnost zajistit ochranu zdraví a rodinného života občanů a zajistit práva občanů před reálnou hrozbou klimatických změn. Vzhledem k dopadům, které mohou klimatické změny mít, je proto nezbytné přijmout ambicióznější opatření pro snížení emisí skleníkových plynů. Odvolací soud zároveň potvrdil pravomoc soudu rozhodovat ve věcech výkladu ustanovení (s přímým účinkem) mezinárodních smluv, ve kterých je Nizozemsko smluvní stranou, a to včetně čl. 2 a čl. 8 EÚLP.

Pracovní program Komise 2019

PRACOVNÍ PROGRAM KOMISE 2019

Evropská komise dne 23. října 2018 zveřejnila svůj **pracovní program na rok 2019 (CWP 2019)**, ve kterém předkládá pracovní agendu, která zbývá k završení jejího mandátu. Zároveň nastiňuje perspektivy a výzvy dalšího směřování Evropské unie.

Komise deklaruje své zacílení na dokončení procesu přijímání legislativních iniciativ (včetně řádné implementace), které byly dosud předloženy. Téměř polovina z nich má již podobu právních předpisů a dalších 20 procent je v pokročilém stádiu legislativního procesu. Do konce mandátu hodlá Komise ještě předložit **15 nových iniciativ**, přičemž kromě těch, které se týkají brexitu, se jedná o nelegislativní dokumenty.

Mezi deset deklarovaných priorit EU patří především politika, která se týká změn klimatu a fungující energetické unie. Komise v této

souvislosti klade důraz na završení legislativního procesu zbývajících návrhů z balíčku Čistá energie pro všechny Evropany. Dále bude společně s Evropským parlamentem a Radou pokračovat v procesu schvalování společných pravidel pro vnitřní trh s plynem, hledat dohodu ohledně návrhů Komise předložených v rámci balíčku čisté mobility a v neposlední řadě pokračovat v přijímání legislativních návrhů Komise na udržitelné

financování a propojení finančního sektoru s politikou klimatu.

Mezi nelegislativní iniciativy, které Komise ještě hodlá předložit, patří především dlouhodobá strategie pro snižování skleníkových emisí, která by měla být prezentovaná ještě před konferencí COP24. Ta bude zahájena 2. prosince v polských Katovicích. Komise v souvislosti se stanovením dlouhodobých

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pracovní program Komise 2019

klimatických cílů již opakovaně avizovala, že vzhledem k nově dohodnutým klimaticko-energetickým cílům pro rok 2030 (32 % pro obnovitelné zdroje energie a 32,5 % pro energetickou účinnost) dosáhne Evropská unie do roku 2030 snížení emisí skleníkových plynů zhruba o 45 % (oproti roku 1990) a je tedy v pozici, kdy by mohla svůj závazek (NDC) z Pařížské dohody navýšit (ze 40 % na 45 %). Stanovené klimatické cíle zároveň přivádí EU na trajektorii k předpokládanému snížení emisí o 60 % do roku 2050. V CWP 2019 Komise konstatuje, že takové snížení je „nedostačující pro Evropskou unii, aby přispěla k závazkům

z Pařížské dohody“. Tato východiska a nedávno zveřejněná zvláštní zpráva IPCC budou Komisi podkladem pro vypracování dlouhodobé strategie EU pro snižování emisí.

Komise dále plánuje začátkem příštího roku (Q1, 2019) předložit nelegislativní iniciativu s názvem „Budoucnost energetické a klimatické politiky“, ve které se chystá navrhnout změny v institucionálním rámci klimaticko-energetické politiky po roce 2025, konkrétně možnost hlasování posílenou kvalifikovanou většinou a případnou možnost reformy Smlouvy o Euratomu. Mezi další plánované iniciativy také patří zpráva o akčním plánu

ohledně baterií (Q1, 2019), zpráva o stavu energetické unie (Q1, 2019), či návrh na účinnější tvorbu právních předpisů v oblasti jednotného trhu, který by měl identifikovat oblasti pro hlasování kvalifikovanou většinou (Q1, 2018).

Kromě výčtu legislativních a nelegislativních dokumentů nastiňuje CWP 2019 perspektivy a výzvy dalšího směřování Evropské unie. Dne 9. května 2019, šest týdnů po brexitu a dva týdny před volbami do Evropského parlamentu, se v Sibiu uskuteční Summit EU. Bude to klíčové setkání, které vytvoří základ pro směřování EU27. V této souvislosti Komise již připravila, či ještě předloží řadu zpráv a sdělení s cílem: posílit mezinárodní úlohu eura, zvýšit využívání hlasování kvalifikovanou většinou, pokračovat v politice plnění cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje, včetně Pařížské dohody, připravit nový institucionální rámec pro energeticko-klimatickou politiku a případnou reformu Smlouvy o Euratomu, posílit rámec právního státu a nastítnit jak zlepšit komunikaci v rámci EU, s cílem jednotnější, silnější a demokratičtější Unie.

**Statistická ročenka
energetiky
pro rok 2018**

**STATISTICKÁ ROČENKA
ENERGETIKY PRO ROK 2018**

Evropská unie považuje energetiku za jeden z pilířů růstu, konkurenceschopnosti a rozvoje moderního hospodářství. Pro správnou energetickou politiku je zapotřebí znát aktuální a přesná data o tomto sektoru. Evropská komise je na svých internetových stránkách tradičně představuje ve formě výročního statistického přehledu. Objem dat v ročence je mimořádný a v rámci našeho článku tak lze představit jen výtah z těch nejdůležitějších a nejzajímavějších hodnot a ukazatelů.

Jak je ročenka koncipována a odkud pochází data, která obsahuje?

Publikace je rozdělena do pěti hlavních částí pokrývajících energetický sektor z různých úhlů pohledu. Prvním okruhem je Přehled energetiky na globální a evropské úrovni, dalším jsou hlavní energetické indikátory na úrovni Evropské unie a členských států, socioekonomické indikátory v Evropské unii, dopad ener-

getiky na životní prostředí a konečně profily jednotlivých členských zemí z hlediska hlavních energetických indikátorů. Data pocházejí z rozličných pramenů, ať už přímo z Evropské komise nebo ze zdrojů mezinárodních organizací (Evropská agentura pro životní prostředí nebo Mezinárodní energetická agentura). V případě nedostupnosti konkrétních přesných dat využili autoři publikace odhady Evropské komise. Aktuální statistiky jsou vztaženy v naprosté většině k roku 2016 a poskytují tak důležitý náhled na vývoj energetiky oproti dřívějším letům.

Co ukazují statistiky o výrobě a spotřebě energie ve světě a v Evropské unii?

Objem celkové produkce energie v roce 2016 celosvětově oproti roku 2015 poklesl a v rámci Evropské unie klesal již dokonce od 90. let. Celkově se na světě vyrobilo 13 764 milionů tun ropného ekvivalentu (Mtoe) energie (oproti 13 811 Mtoe v roce 2015). V rámci Evropské unie se vyrobilo 759 Mtoe (v roce 2015 bylo vyrobeno 772 Mtoe, v roce 2010 843 Mtoe). Objem vyrobené energie udržel mírný růst například v Rusku, naopak poprvé klesl ve Spojených státech a rovněž v Číně. Mírný růst udržela

celosvětová produkce energie z ropy a zemního plynu a rovněž obnovitelných zdrojů (OZE), mírně stoupla oproti roku 2015 výroba jaderné energie (z 670 Mtoe na 680 Mtoe), pokles naopak zaznamenala produkce z pevných paliv, která ovšem stále zůstávají na druhém místě ze všech sledovaných zdrojů. Mírný nárůst zaznamenala globální hrubá spotřeba energie z 13 672 Mtoe na 13 761 Mtoe. Nejvíce jí spotřebovala Čína (2973 Mtoe). Státy Evropské unie spotřebovaly o 9 Mtoe více než v roce 2015 (1599 Mtoe oproti 1590 Mtoe o rok dříve). Podobná čísla ukazuje rovněž konečná spotřeba energie, kde první pozici opět drží Čína s 1978 Mtoe, přičemž Evropská unie vykazuje hodnotu 1138 Mtoe (1118 Mtoe v roce 2015).

Jak se vyvíjela výroba a spotřeba elektrické energie?

Rovněž celosvětová produkce elektrické energie zaznamenala stoupající tendenci. Na světě bylo vyrobeno 24 973 TWh elektřiny (oproti 24 284 TWh v roce 2015). Mírně stoupl podíl elektřiny vyrobené z pevných paliv, která zůstávají zdaleka nejvyužívanějším zdrojem pro výrobu elektřiny. Nárůst ovšem

**Statistická ročenka
energetiky
pro rok 2018**

pokračoval rovněž u elektřiny z OZE (z 5 536 na 5 939 TWh), které tak předskočily výrobu ze zemního plynu. Více elektřiny bylo vyrobeno z jádra (2 606 TWh), které se tím vrátilo zhruba na hodnoty vykazované v roce 2000 (2 591 TWh).

Jak se změnila celosvětová a evropské emise CO2?

V případě emisí CO2 uvádí ročenka srovnání za roky 2014 a 2015, data k roku 2016 zde nejsou k dispozici. V uvedeném období byl zaznamenán mírný nárůst z 33 457 milionů tun v roce 2014 na 33 481 milionů tun v roce 2015. Nejvíce emisí CO2 vypustila opět Čína (9 184 milionů tun oproti 9 171 milionům tun v roce 2014). Mírně ale stouply emise i v zemích Evropské unie (3 472 milionů tun oproti 3 426 milionům tun v roce 2014). Naopak pokles vykázaly Spojené státy a rovněž Rusko. Celosvětově ovšem klesla průměrná hodnota tzv. intenzity CO2 z 2 456 na 2 449 kg na 1 tunu. Evropská unie zaznamenala de facto stejnou meziroční hodnotu tohoto ukazatele, v Číně a USA klesla výrazněji, naopak v Rusku zaznamenala mírný nárůst.

Jak vypadají statistiky zemí EU a České republiky?

Z hlediska podílu jednotlivých zdrojů na hrubé vnitřní spotřebě energie v rámci EU připadá nejvíce na ropu a její produkty (34,6 %), následovanou plyny (23,4 %) a pevnými palivy (14,7 %). Vyrovnaný podíl přináší jaderná energetika (13,2 %) respektive OZE (13,2 %). Do zemí Evropské unie bylo v roce 2016 importováno 903,7 Mtoe energie. Nejvíce pochopitelně ropy (529,8 Mtoe) a plynů (269,5 Mtoe). Zbytek tvoří především pevná paliva (96,7 Mtoe). Česká republika vyprodu-

kovala v roce 2016 celkem 27,37 Mtoe energie, což znamená setvalý pokles (28,90 Mtoe v roce 2015, 32,03 v roce 2010 atd.). Nadále se snižovala výroba energie z pevných paliv (16,12 Mtoe oproti 16,91 Mtoe) a poklesla i výroba z jaderných zdrojů (6,24 Mtoe oproti 6,95 Mtoe). Naopak v oblasti OZE se objem výroby nezměnil (4,28 Mtoe). Hrubá tuzemská spotřeba klesla z 42,33 Mtoe na 41,81 Mtoe, což znamená návrat do hodnot z roku 1995 (41,94 Mtoe). Mírně rovněž stoupl čistý import (z 13,58 Mtoe na 13,68 Mtoe).

Události z energetiky

5. LISTOPADU 2018

hostí kanárský ostrov Lanzarote druhý ročník fóra „Clean Energy for EU Islands“. Jak z názvu vyplývá, cílem relativně nové iniciativy je oblast čisté energetiky na ostrovech v rámci Evropské unie.

[Více informací](#) ▶▶

20. – 21. LISTOPADU 2018

proběhne ve Vídni již jedenáctý ročník konference zaměřené na oblast SET plánu. Akci tradičně pořádá země předsedající Evropské radě a cílem je výměna názorů a zkušeností v dané problematice.

[Více informací](#) ▶▶

20. – 21. LISTOPADU 2018

hostí Amsterdam energetickou konferenci s názvem RE-Source 2018. Druhý ročník akce je opět zaměřen na problematiku OZE a do nizozemské metropole přivede řadu vlivných a zajímavých hráčů nejen z tohoto oboru.

[Více informací](#) ▶▶

21. – 23. LISTOPADU 2018

hostí portugalské město Guimaraes pátý ročník konference GreeNets 2018. Akce je zaměřena na komplexní řešení problematiky inteligentních měst v nejrůznějších aspektech lidské činnosti.

[Více informací](#) ▶▶

27. – 28. LISTOPADU 2018

se v Londýně uskuteční mezinárodní konference s názvem Offshore Wind Europe 2018. Akce je zaměřena na odvětví příbřežní větrné energetiky. Součástí akce je rovněž tematická výstava.

[Více informací](#) ▶▶

29. – 30. LISTOPADU 2018

proběhne v Salcburku mezinárodní veletrh Renexpo Interhydro. Akce je zacílena na příslušenství k vodním elektrárnám.

[Více informací](#) ▶▶

